

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložila studentka: Lucie Stocknerová

Název práce: Genderové aspekty čerpání péče u truchlících rodičů

Oponoval: Jan Kaňák

1. CÍL PRÁCE

Autorka Lucie Stocknerová si v předkládané bakalářské práci klade za cíl odpovědět na hlavní výzkumnou otázku (dále také jako HVO), kterou formuluje jako *Jaké jsou představy sociálních pracovníků a pracovnic o tom, jak gender dopadá do truchlení a služeb poskytovaných truchlícím rodičům?* Specifikuje cíl pak také jako *„identifikace a popsání vlivů genderu na truchlení pohledem sociálních pracovníků a pracovnic“*. Takto formulovaný cíl uvozuje, že se předkládaná práce zaměřuje na percepci dané oblasti druhými, což s ohledem na etickou stránku výzkumu lze vnímat jako akceptovatelné a vhodné. V tomto ohledu je cíl práce naplněn a autorka podává na položenou HVO odpověď.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Autorka předkládanou bakalářskou práci rozděluje do tří větších celků. První se týká konceptuálního vymezení podstatných termínů (ve vztahu k HVO), druhá popisuje metodologickou rozvahu práce a ve třetí jsou prezentována zjištění. Rozložení konceptuální a výzkumné části je relativně shodné (tedy zhruba 1:1). **Konceptuální část práce** obsahuje základní vymezení klíčových termínů (truchlení, gender) a základně také popisuje možnosti podpory pro pozůstalé rodiče. V konceptuální části jsou tak uchopeny všechny, resp. obě podstatné oblasti z hlediska HVO. Ve vztahu k pojmu gender je potřeba říci, že z textu není zřejmé, zda studentka využívá konstruktivistického pojetí genderu, či nikoliv, a jak s ním dále zachází z hlediska vlastního realizovaného výzkumu. Je škoda, že konceptuální část neobsahuje vymezení vztahu genderu a truchlení, který je ne toliko u nás, ale především v zahraniční literatuře relativně dobře zastoupen.

Metodologická část práce obsahuje osvětlení, jak bylo zacházeno s termínem „představy“, který je použitý v rámci HVO. Autorka se odvolává na provázání termínu se sociální percepcí a využití kognitivních schémat pro proces operacionalizace. Otázky, tedy výsledek procesu operacionalizace, jsou uvedeny v Příloze 2 předkládané práce. Tento postup, stejně jako využití kognitivních schémat se jeví jako vhodné a je dobře, že studentka nenechala termín pouze vágní a že jej konkretizovala. V práci ale mohla být jednotlivá schémata (událostí, rolí...) alespoň základně představena. To by pomohlo také lépe porozumět složení otázek, resp. jejich zaměření. Z textu mi není jasné, jak autorka využila tematickou analýzu (viz otázka v části 5), tedy jestli identifikovala centrální koncept, jestli identifikovala vazby mezi kategoriemi a jak. Základně je také reflektována etika realizovaného kvalitativního výzkumu.

Zjištění jsou v následující části práce **prezentována** v návaznosti na jednotlivá kognitivní schémata. Prezentovaná zjištění poukazují na jisté „pohybování se“ mezi individuálním pojetím truchlení a genderovaností truchlení, což zaměření na kognitivní schémata umožňuje dobře prezentovat. Autorka spíše prezentuje krátké reflexe a shrnutí využitých ukázek z rozhovorů, v tomto ohledu také platí, že jsou tvrzení dobře kotvená v datech a v textu se nezdá, že by komentáře autorky k tomu, co říkají samy komunikační partnerky byly nerelevantní.

Autorka následně přehledně shrnuje hlavní zjištění ve formě odpovědi na HVO. Co v závěru i ve Shrnutí analytické části chybí je reflexe zjištění ve vztahu k již existujícím výzkumům, či rámcům. Prvé je zřejmě dáno absencí přehledu současných znalostí v konceptuální části, druhé by ale v textu být přítomno mohlo – např. reflexe ve vztahu k teoriím genderu, či tomu, jestli se nějak projevují v odpovědích oblasti podpory a pomoci pozůstalým, či co informace z výzkumu říkají ve vztahu k modelu truchlení dle Kastové atp.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Předkládaná bakalářská práce splňuje požadované formální náležitosti. V textu jsou využívány odborné zdroje, které jsou adekvátně citovány a odkazovány. Text je do jednotlivých kapitol rozdělen srozumitelně. Místy text obsahuje překlepy, resp. určité formální nepřesnosti, či chyby (např. očíslování obecnějšího nadpisu Teoretická část / nepokračování v číslování kapitol tím pádem jako 1.1 Gender atp.) a na některých místech také spíše obraty hovorové češtiny (např. „sociální pracovník pomáhá ustát klientovu“).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Autorka předkládá ucelenou práci, která je dobrým vstupním pohledem na to, jak různě je možné chápat vztah genderu a truchlení. S ohledem na to, že se jedná o kvalifikační práci autorka zvolila zkoumání představ u sociálních pracovníků, což mi přijde jako vhodné a adekvátní. Kladem předkládané práce je rozhodně přehlednost, jasnost odůvodnění určitého pohledu na to, jak lze zkoumat představy a adekvátní prezentace dat ve vztahu k této představě. Absentuje ale reflexe současných znalostí o vztahu truchlení a genderu a to pak také, dle mého pohledu, neumožňuje zařazení a reflektování zjištění do širšího kontextu vědomostí a pohledů na dané téma.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Prosím autorku práce, aby se při obhajobě věnovala následujícím podnětům:

- 1) Prosím autorku, aby v rámci obhajoby zkusila argumentovat, na jaké rovině konceptu doing gender se pohybují její zjištění. Tedy, když komunikační partnerky mluví o mužích a ženách, zda tedy dostáváme informace o pohlaví, kategorii pohlaví nebo genderu a proč.
- 2) Prosím autorku, aby v rámci obhajoby přesněji popsala, jaké postupy tematické analýzy využila a to především s ohledem na uvedenou citaci o „*identifikaci ústřední kategorie zkoumaného materiálu*“ (byla tedy taková kategorie nějak identifikována? existuje nějaká „*hierarchická síť kategorií*“?)

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

S ohledem na výše uvedené **práci doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit práci známkou velmi dobře (2) s ohledem na průběh obhajoby.

Datum: 7. května 2024

Podpis: